

1. Ouverture de la séance publique

► **M. Mars Di Bartolomeo**, *Président*.- Ech maachen d'Sézung op a froen d'Regierung direkt, ob se eng Kommunikatioun ze maachen huet.

► **M. Félix Braz**, *Ministre de la Justice*.- Neen, Här President.

► **M. Mars Di Bartolomeo**, *Président*.- Merci dem Här Justizminister.

2. Communications

Da kënnen mer direkt zu de Kommunikatiounen iwwergoen.

1) D'Lëscht vun deenen neie parlamentareschen Ufroen a vun den Äntwerten ass um Büro deponéiert.

2) D'Lëscht vun de Projeten, déi säit der leschter Sëtzung an der Administration parlamentaire deponéiert goufen, ass un d'Fraktiounen gaangen.

3) Grad wéi d'Lëscht vun de Petitiounen, déi zënter der leschter Sëtzung deponéiert goufen.

Communications du Président - Séance publique du 1er décembre 2015

1) La liste des questions au Gouvernement ainsi que des réponses à des questions est déposée sur le bureau.

Les questions et les réponses sont publiées au compte rendu.

2) Les projets de loi et les projets de règlement grand-ducaux suivants ont été déposés à l'Administration parlementaire:

6905 - Projet de loi modifiant l'article 72 de la loi modifiée du 19 décembre 2008 relative à l'eau

Dépôt: Mme Carole Dieschbourg, Ministre de l'Environnement, le 16.11.2015

6906 - Projet de loi autorisant le Gouvernement à participer au financement des travaux nécessaires à l'extension et à la modernisation de la station de traitement du Syndicat des Eaux du Barrage d'Esch-sur-Sûre (SEBES) et modifiant la loi modifiée du 31 juillet 1962 ayant pour objet le renforcement de l'alimentation en eau potable au Grand-Duché de Luxembourg à partir du réservoir d'Esch-sur-Sûre

Dépôt: Mme Carole Dieschbourg, Ministre de l'Environnement, le 16.11.2015

6907 - Projet de loi modifiant l'article 3 de la loi du 9 mai 2014 relative aux émissions industrielles

Dépôt: Mme Carole Dieschbourg, Ministre de l'Environnement, le 18.11.2015

6908 - Projet de loi sur la reconnaissance du mariage au Grand-Duché de Luxembourg et ayant pour objet la modification:

a) du Code civil

b) de la loi du 4 juillet 2014 portant

a) réforme du Titre II.- du Livre Ier du Code civil «Des actes de l'état civil» et modifiant les articles 34, 47, 57, 63, 70, 71, 73, 75, 76, 79, 79-1 et 95;

b) réforme du Titre V.- du Livre Ier du Code civil «Du mariage», rétablissant l'article 143, modifiant les articles 144, 145, 147, 148, 161 à 164, 165 à 171, 173 à 175, 176, 177, 179, 180 à 192, 194 à 199, 201, 202, 203 à 206, 212 à 224, 226, 227, introduisant les articles 146-1, 146-2, 175-1, 175-2 nouveaux et abrogeant les articles 149 à 154, 158 à 160bis, 178, le Chapitre VIII et l'article 228;

c) modification des articles 295, 351, 379, 380, 383, 390, 412, 496, alinéa 1, 509-1, alinéa 2, 730, 791, 847 à 849, 852, alinéa 3, 980, alinéa 2, 1405, 1409 et 1676, alinéa 2, et abrogation des articles 296 et 297 et 1595 du Code civil;

d) modification de l'article 66 du Code de commerce;

e) modification des articles 265, alinéa 1er, 278 et 521 du Nouveau Code de procédure civile;

f) introduction d'un Titre VI.bis nouveau dans la Deuxième Partie du Nouveau Code de procédure civile;

g) introduction d'un Chapitre VII.-I nouveau au Titre VII du Livre Ier du Code pénal;

h) abrogation de la loi du 23 avril 1827 concernant la dispense des prohibitions du mariage prévues par les articles 162 à 164 du Code civil; et

i) abrogation de la loi du 19 décembre 1972 portant introduction d'un examen médical avant mariage

Dépôt: M. Félix Braz, Ministre de la Justice, le 19.11.2015

6910 - Projet de loi modifiant:

- la loi modifiée du 21 novembre 1980 portant organisation de la Direction de la santé;

- la loi modifiée du 3 août 1998 instituant des régimes de pension spéciaux pour les fonctionnaires de l'État et des communes ainsi que pour les agents de la Société nationale des Chemins de Fer luxembourgeois;

- loi modifiée du 31 mai 1999 portant création d'un corps de police grand-ducale et d'une inspection générale de la police;

- la loi du 25 mars 2015 instituant un régime de pension spécial transitoire pour les fonctionnaires de l'État et des communes ainsi que pour les agents de la Société nationale des Chemins de Fer luxembourgeois;

- la loi du 25 mars 2015 déterminant le régime et les indemnités des employés de l'État;

- la loi du 25 mars 2015 fixant le régime des traitements et les conditions et modalités d'avancement des fonctionnaires de l'État

Dépôt: M. Dan Kersch, Ministre de la Fonction publique et de la Réforme administrative, le 19.11.2015

6913 - Projet de loi sur l'archivage

Dépôt: Mme Maggy Nagel, Ministre de la Culture, le 30.11.2015

6914 - Projet de loi modifiant les annexes 1 et 3 du Code du Travail

Dépôt: M. Nicolas Schmit, Ministre du Travail, de l'Emploi et de l'Économie sociale et solidaire, le 26.11.2015

6915 - Projet de loi concernant la maîtrise des dangers liés aux accidents majeurs impliquant des substances dangereuses et portant modification de la loi modifiée du 10 juin 1999 relative aux établissements classés

Dépôt: M. Nicolas Schmit, Ministre du Travail, de l'Emploi et de l'Économie sociale et solidaire, le 26.11.2015

6916 - Projet de loi portant réorganisation de l'établissement public nommé «Fonds du Logement»

Dépôt: Mme Maggy Nagel, Ministre du Logement, le 26.11.2015

6917 - Projet de loi modifiant les articles 11 et 14 de la loi modifiée du 23 décembre 2004 1) établissant un système d'échange de quotas d'émission de gaz à effet de serre; 2) créant un fonds de financement des mécanismes de Kyoto; 3) modifiant l'article 13bis de la loi modifiée du 10 juin 1999 relative aux établissements classés

Dépôt: Mme Carole Dieschbourg, Ministre de l'Environnement, le 27.11.2015

6918 - Projet de règlement grand-ducal concernant les instruments de mesure

Dépôt: M. Etienne Schneider, Ministre de l'Économie, le 30.11.2015

6919 - Projet de règlement grand-ducal concernant les instruments de pesage à fonctionnement non automatique

Dépôt: M. Etienne Schneider, Ministre de l'Économie, le 30.11.2015

3) Les demandes de pétition publique suivantes ont été déposées:

Demande de pétition publique n°**581** - Bewaffnung des Sicherheitspersonals: Tragen einer Schusswaffe, von kugelsicheren Westen, Handschellen, Schlagstöcken

Dépôt: M. David Zimmer, le 18.11.2015

Demande de pétition publique n°**582** - Contre le terrorisme

Dépôt: M. Marc Wantz, le 21.11.2015

Demande de pétition publique n°**583** - Géint Knupperten a Feierwierk vu Privatpersounen zu Silvester

Dépôt: Mme Nora Schleich, le 23.11.2015

Demande de pétition publique n°**584** - Neen zur Burka

Dépôt: M. Sascha Rommes, le 27.11.2015

Demande de pétition publique n°**585** - Fir de Punktesystem als Bewäertung an der Formation professionnelle (DT; DAP; CCP) erëm anzeféieren.

Dépôt: M. Marco Faber, le 28.11.2015

Demande de pétition publique n°**586** - Demande d'autorisation de dashcam légalement en voiture

Dépôt: M. François de Waha, le 26.11.2015

(Tous les documents peuvent être consultés à l'Administration parlementaire.)

3. 6909 - Proposition de loi portant interdiction de la dissimulation du visage dans les lieux publics

6912 - Proposition de loi modifiant la loi du 25 juin 2004 relative à la coordination de la politique nationale de développement durable

Déclarations de recevabilité

Dann zum nächste Punkt. Do huet an hirer Reunioun vum 26. November d'Presidente-konferenz sech fir d'Recevabilitéit vun zwou Propositionen de loi ausgeschwat. Et handelt sech ëm d'Proposition de loi 6909 iwwert d'Vermummung op öffentliche Plazen, déi den 19. November vun den Häre Gilles Roth a Laurent Mosar deponéiert gouf. An et handelt sech ëm d'Proposition de loi 6912 iwwert d'Koordinatioun vun der nationaler Politik am Beräich vun der Nohaltegkeet, déi den 19. November vum Här Marco Schank deponéiert gouf.

Ass d'Chamber domadder averstanen?

Ech hunn eng Wuertmeldung vum Här Gast Gibéryen zu der Recevabilitéit. Här Gibéryen, Dir hutt d'Wuert.

► **M. Gast Gibéryen** (ADR).- Merci, Här President, léif Kolleeginnen a Kolleegen, et handelt sech hei ëm d'Recevabilitéit vun der Proposition de loi vun de Kolleegen...

(Problèmes techniques de sonorisation et brouhaha)

► **Une voix**.- Méi haart!

► **M. Mars Di Bartolomeo**, *Président*.- Ech hunn lech elo d'Wuert ginn.

► **Plusieurs voix**.- Aah!

► **M. Mars Di Bartolomeo**, *Président*.- Hei hunn ech e Knäppchen, fir d'Wuert ewechzehuelen, mä dat geet anscheinend och, fir et ze ginn.

(Hilarité)

Dat hunn ech elo emol entdeckt.

► **M. Gast Gibéryen** (ADR).- Soss hätt ech missen den Toun vu menge fréieren Éischt-Mee-Rieden opleeën, dann hätt och erëm jiddwereen et héieren.

(Hilarité)

Här President, léif Kolleeginnen a Kolleegen, et geet hei ëm d'Proposition de loi vun de Kolleegen Roth a Mosar, 6909, iwwert de Verbuet vun öffentliche Droe vun enger Burka.

Déi Proposition de loi ass, laut eisem Chambersreglement, selbstverständlech recevabel. Ech wëll awer drop zrëckkommen, firwat datt ech d'Wuert ergraff hunn.

Mäi Kolleeg Fernand Kartheiser huet de 16. Juli 2014 praktesch déiselwecht Proposition de loi hei an der Chamber deponéiert. Dat war also viru gutt engem Joer, wéi d'Flüchtlingsproblematik nach net esou aktuell war, wéi se haut ass. A mir hu se och mat engem gewëssene Retard deemools deponéiert, well déi Proposition de loi, déi de Fernand Kartheiser am Numm vun der ADR deponéiert huet, op dem Gesetz baséiert, wat d'Fransouse bei sech gestëmmt hunn.

A well e Recours géint dat Gesetz zu Stroossbuerg bei dem Mënscherechtsgericht gemaach ginn ass, hu mer se net deponéiert, well mer gesot hunn: Kommt, mer waarden de Recours of, fir ze kucken, wéi deen ausgeet! Wa se recht kréien, deponéiere mer, wa se net recht kréien, huet et kee Wäert, datt mer se deponéieren. Soss wier se also schonn éischter deponéiert ginn. Mir hu se, wéi gesot, dunn de 16. Juli 2014 hei deponéiert.

Déi ass hiren normale Wee gelaf. An de Conseil d'État huet den 13. Juli (veuillez lire: den 10. Juli) dëst Joer säin Avis ofginn, an deem en am Fong sech net direkt mat den Texter esou ausenangeresat huet, also wat d'Proposition ass, mä méi mat de Commentairen a wou en zur Konklusioun kënnt, datt et am Fong un der Politik wier, fir ze decidéieren, ob se esou e Gesetz wëllt hei zu Lëtzebuerg maachen, jo oder neen.

Mir hunn eis dunn erwaart, datt déi Proposition de loi an där zoustänneger Kommissioun géif behandelt ginn. Duerfir hu mer lech, Här President, och e Bréif geschriwwé gehat, wou mer dee Wonsch zum Ausdrock bruecht hunn, datt déi do diskutéiert géif ginn an datt se da majoritär akzeptéiert oder ofgeleent géif ginn an datt och jiddwereen d'Recht hätt, wéi dat bei engem Projet de loi ass an och bei enger Proposition de loi ka sinn, deen Text ze amendéieren oder aner Formulatiounen oder Commentairen eranzeginn.

Mir waren ëmsou méi dunn iwwerrascht, wéi den 19. November zwéi Kolleegen vun der CSV, de Gilles Roth an de Laurent Mosar, praktesch

déiselwecht Proposition de loi, déi d'ADR schonn, wéi gesot, d'lescht Joer am Juli deponéiert huet, nach eng Kéier mat vill Presseeffekter an d'Land erausgedroen hunn an hei deponéiert hunn, wat an eisen Aen awer keng normal Prozedur ass.

Et ass, wéi gesot, laut eisem Reglement konform. Firwat steet net an eisem Reglement, datt een net kann eng Proposition de loi fir d'Zweet deponéieren? Ma ganz einfach, well keen a senger gréisster Fantasie drop komm ass, datt et dat iwwerhaapt géif ginn, datt een eng Proposition de loi deponéiert an datt dann ee Joer drop een Deputéierten higeet an en deponéiert praktesch déiselwecht nach eng Kéier, mat vill Tamtam am Land dobaussen: „Hei, wat hu mir elo eng grouss Leeschtung gemaach!“

Mir kënnen domadder net d'accord sinn. Dat ass einfach net fair. Et ass net kolleegial. Dat ass geknäipt. Dat ass...

(Brouhaha général)

Dat ass ofgeschriwwen. Dat ass ofgeschriwwen!

Mir si selbstverständlech, Här President, frou, wann een eis Iddien iwwerhëlt! Et ass jo net fir d'Éischt, datt d'CSV Iddie vun eis iwwerhëlt!

► **Plusieurs voix**.- Aah!

► **Une voix**.- Richteg!

► **Mme Nancy Arendt** (CSV).- An deen ëmgedréite Wee net?

► **M. Gast Gibéryen** (ADR).- An hoffentlech och net fir d'Lescht! Mä mer fannen et... Wa se zum Beispill eise Wahlprogramm ëmsetzt, wéi dat an der leschter Legislaturperiod op ville Punkte war, oder an deem nächste Wahlprogramm mer dat erëmfannen, wat mir virun an dem Wahlprogramm stoen haten, si mer net béis driwwer. Mä dat a Form vun enger Proposition de loi ze maachen, ech mengen, dat verstéisst géint all Deontologie, déi mer awer heibanne misste géigesäiteg respektéieren.

Ech wollt vun eiser Säit aus hei kloerstellen, wat d'CSV hei gemaach huet, an datt mir dat zu engem Zäitpunkt gemaach hunn, wou d'Flüchtlingsproblematik net zur Diskussioun stoung.

An ech wëll drun erënneren, datt dat, wat d'CSV hei gemaach huet, dat huet nëmme mat der Flüchtlingsproblematik ze dinn.

► **M. Mars Di Bartolomeo**, *Président*.- Här Gibéryen, Dir misst zur Konklusioun kommen.

► **M. Gast Gibéryen** (ADR).- Ech kommen zum leschte Saz, Här President, dee behandelt dann och nach d'CSV. Dat heescht, well de Parteipresident vun der CSV, den Här Spautz, eng Kéier op engem Interview gesot huet, d'CSV wier fir de Verbuet vun der Burka. Den Här Wiseler ass um Radio drop ugeschwat ginn an en huet gesot, et wier net der CSV hir Absicht gewiescht, elo an dëser Phas vun der Flüchtlingsproblematik dat Thema héichzespillen.

Dat hunn ech dem Här Wiseler och zu deem Zäitpunkt gegleeft.

► **M. Mars Di Bartolomeo**, *Président*.- Här Gibéryen, Dir follegt mer net!

► **M. Gast Gibéryen** (ADR).- Mä 14 Deeg drop hu se dunn eng Question parlementaire an deemselwechten Zesummenhang gemaach a 14 Deeg duerno eng Proposition de loi. An anere Wieder, wa mir dat gemaach hätten, da wieren der bestëmmt vill heibannen, déi géife soen: Dat do ass Populismus um héchsten Niveau!

(Brouhaha général)

► **M. Mars Di Bartolomeo**, *Président*.- Jo, den Här Wiseler huet d'Wuert direkt.

► **M. Claude Wiseler** (CSV).- Här President, Merci fir d'Wuert. Ech wëll hei emol direkt kloerstellen, datt eist Reglement evidentement all Deputéierten erlaabt, eng Proposition de loi ze maachen iwwert dee Sujet, deen e wëllt, wann e wëllt a wéini e wëllt. Dat ass d'Basisrecht vun all Deputéierten. D'ailleurs huet d'Conférence des Présidents och gesot, datt déi Propositionen recevabel wär. A mir loosse eis hei net vun iergendengem virdiktéieren, wéini mer wat ze maachen hunn.

Fir déi Leit, déi déi Texter gelies hunn, déi hunn zwou Saache festgestallt. Dat Éischt, dat ass, datt gradesou den Här Kartheiser wéi d'Deputéierte Roth a Mosar sech inspiréiert hunn un dem franséische Gesetzestext, fir hir Proposition ze maachen, obwuel d'Resultater trotzdem an der Formulatioun an an der Presentatioun anescht sinn.

Mä do, wou et richteg anescht ass, dat ass an de ganzen Explikatiounen an an de Motivatiounen, firwat mer esou eng Proposition de loi hei erabruucht hunn. Fir déi, déi sech emol d'Méi maachen ze liesen, wéi déi zwéi Deputéierten an der CSV déi Proposition de loi hei motivéieren.

ren, déi gesi ganz kloer an däitlech, datt et en Ennerscheed ass par rapport zu de Motivatiounen, déi d'ADR hei ginn huet.

An duerfir war et fir eis wichteg, just well et e sensibelen Thema ass, fir och kloer an däitlech ze ënnersträichen, wéisou a firwat mer an deem Moment wollten déi Proposition do maachen.

Mir loossen eis weder vun der Majoritéit, souwiso, nach vun enger anerer Oppositionspartei hei virschreiwen, wat mer ze déposéieren hunn...

► **Plusieurs voix.** - Oh!

► **Une voix.** - Très bien!

► **M. Claude Wiseler (CSV).** - ...a wéini mer iergendeppes ze déposéieren hunn.

Ech stelle just fest, datt den Echo, dee mer kritt hunn op déi Proposition, mat der Aart a Weis, wéi mer se argumentéiert hunn, dee war deen, dee mir seet, dee mir bestätegt huet, datt et dee richtege Moment wier, fir déi Proposition, fir dee Sujet op déi do Aart a Weis...

► **Mme Nancy Arendt (CSV).** - Ganz genau! Ganz genau!

► **M. Claude Wiseler (CSV).** - ...unzegoen. A mir loossen eis vu kengem hei eppes virmaachen doriwwer, wéi mer eis Oppositionsaarbecht ze maachen hunn.

► **Plusieurs voix.** - Très bien!

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.** - Merci och dem Här Wiseler. D'Wuert huet sech nach gefrot den Här Alex Bodry. Här Bodry, Dir hutt d'Wuert.

► **M. Alex Bodry (LSAP).** - Jo, Här President, Dir Dammen an Dir Hären, ech wëll net op d'Burka zrëckkommen. Et geet menger Usiicht no net ëm de Fong vun der Saach. Hei geet et ëm d'Form an déi Aart a Weis, wéi mer mam Initiativrecht vun den Deputéierten hei ëmginn an een deem anere säi Recht och respektéieren, och respektéieren d'Aarbecht, déi deen een oder anere sech gemaach huet.

Ech deelen do d'Kriticken, déi de Gast Gibéryen hei virgedroen huet - dat weess de Claude Wiseler -, well ech mech och dozou ausgelooos hunn an der Conférence des Présidents. An ech mengen, dass mer eis mussen eng Rei vun..., einfach Regele vu Fairness ginn, méi wëll ech net soen, wéi mer eigentlech mat Projet-de-loien oder mat Proposition-de-loien ëmginn, déi an der Prozedur sinn.

Et kann een hei parteipolitescht Taktéiere maachen. All Partei mécht dat. Dat spillt sécherlech och hei bei der Initiativ vun den Häre Mosar a Roth mat eran. Mä ech mengen nach, dass mer hei et awer mat engem Präzedenzfall ze dinne hunn, deen ech a menger laanger Carrière nach net erlieft hunn.

Dass zu engem Sujet eng Proposition de loi virläit mat engem prezisen Text. Deen Text seet jo och, dass de franséischen Text, dee gëtt aviséiert vum Statsrot, deen ass also an der legislativer Prozedur voll engagéiert, an dann ass dee richtege Wee, fir un esou Projeten erunzegoen, Amendementen ze maachen zu enger Proposition de loi, déi aviséiert ass vum Statsrot. Dat war den normale Wee gewiescht.

Zwee Deputéierten hunn hei en anere Wee erausgesicht. Si hu gesot: Ah neen, mir referéieren eis zwar op en Avis vum Statsrot, andeem mer natierlech oppassen, dass mer net vun enger Proposition de loi Kartheiser schwätzen an deem ganzen Exposé des motifs, an da leeë mir en eegenen Text vir.

Ech géif eis alleguerter bieden, dass mer eng Kéier sollten driwwer nodenken, ouni d'Recevabilitéit hei a Fro ze stelle vun där Proposition de loi, ob dat do eigentlech de richtege Wee ass, wéi ee sollt verfueren.

Wann e Projet an der Prozedur ass, an et ass een eigentlech mat der Ausrichtung vum Projet d'accord an iwwert den Exposé des motifs, an et gëtt iwwer een Text ofgestëmmt, da soll een, wann ee mat deem Text d'accord ass, iwwer Amendement probéieren, deen Text ze verbesseren, mä et soll een net an eng Course eragoen, wien dann elo déi meeschte Propositionen zu engem Thema mécht an dann, deen Éischten ass vir, fir herno nëmme brauchen ze soen: Et ass eisen Text gestëmmt ginn an net deenen aneren hiren!

Am Fong, wat den Text ugeet, ass eng breet Iwwereneestëmmung tëschent dem Text vun der ADR an deem vun der CSV. Do gëtt et eigentlech am Text weider keng Ofstrécher. Et sief, dass natierlech d'CSV dem Avis vum Statsrot zu der Proposition de loi Kartheiser Rechnung gedroen huet. An ech menge ganz einfach, dass mer elo sollen, ouni an eng Polemik ze verfallen, mer sollten eng Kéier à tête reposée eis där dote Froen unhuelen an nach eng Kéier kucken, wéi wäit respektéiert een d'Aarbechte vun deem engen a vun deem aneren.

Mir haten an der Vergaangenheet eng Kéier d'Situatioun, déi ech och kritiséiert hunn, wou eng Proposition de loi vun engem Deputéierten, dee se zrëckgezunn huet, vun engem aneren Deputéierten als Proposition de loi ervirbruecht ginn ass, ouni e Komma ze änneren un deem doten Text. Och dat hunn ech deemools kritiséiert, well ech fannen, dass dat awer och mat eiseem Prinzip vun den Autorerechter schwéier ze verbannen ass.

Duerfir mengen ech, mer sollten eng Kéier à tête reposée an der Conférence des Présidents kucken, ob mer eis net e puer Regeln awer vu géigesäiteger Fairness ginn, fir esou Saachen unzegoen an Zukunft.

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.** - Ech hunn nach Wuertmeldungen: d'Madamm Loschetter.

► **Mme Viviane Loschetter (déi gréng).** - Här President, ganz kuerz, fir ze soen, datt déi gréng Fraktioun eigentlech deene Kriticke vum Här Gibéryen a vum Här Bodry och zoustëmme kann. Mir mussen awer soen, ouni elo an déi ganz Geschicht, an deen Historique anzegoen, dee jo an der Conférence des Présidents en long et en large beschwat ginn ass, datt mir eigentlech als gréng Fraktioun éischter skeptesch ware fir unzefänken, ons Reglementer ze ginn zu eppes, wat eigentlech géif zu enger Deontologie vun ons heibannen alleguerter gehéieren.

Wann ech awer elo, wa mir elo awer d'Argumentatioun héiere vun onse Kollege vun der CSV, wëlle mer ons eigentlech elo - vläicht net mat gréisster Freed -, mä ralliéieren un déi Proposition, datt mer eigentlech missten à tête reposée ons Reglementer ginn, fir datt mer eigentlech eppes anhalen, wat selbstverständlech misst sinn, näamlech eng gewëssen Deontologie an eng gewësse Fairness heibannen an deem Haus.

Merci.

► **Une voix.** - Très bien!

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.** - Jo, den Här Berger an dann den Här Wiseler nach eng Kéier.

► **M. Eugène Berger (DP).** - Merci, Här President. Et ass eigentlech schonn alles gesot, wat ech och nach elo hätt kënne soen oder drunhänken.

Effektiv, wa mer och hei natierlech an deem Film sinn, datt all Deputéierte kann eng Proposition de loi déposéieren, wat jo eent vun de Grondrechter ass vun all Deputéierten, e wichtegt Recht, muss een awer kucken, datt do net eng Surechère kënnt, datt do net Plagiater kommen, datt do net einfach kopéiert gëtt, datt dat awer och am Sënn vum Respekt vun deem engen an deem aneren Deputéierten ass. Datt mer also hei musse versichen, eis Regeln ze ginn, sief et iwwert d'Chambersreglement oder soss eng Aart a Weis, fir datt mer do kloer Linnen hunn.

Mir hunn en Deontologiereglement - ech weess net, ob et do richtig drapasst. Ech menge vläicht éischter... Bon, et kéint een et do, et kann een et och op enger anerer Plaz maachen. Mä nëmme fir ze soen, datt mer och dat ënnerstëtzen, wat den Alex Bodry do proposéiert huet respektiv wou och d'Viviane Loschetter schonn an déi Richtung geschwat huet.

Merci.

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.** - Merci. Den Här Wagner.

► **M. David Wagner (déi Lénk).** - Merci, Här President. Ech mengen, dat klengt Spillchen elo, wat amgaangen ass sech ofzespillen tëschent der ADR an der CSV, wou ee schlussendlech och nach mierkt, datt d'ADR op deem Punkt d'CSV och nach lénks iwwerholl huet,...

(Interruptions)

...well se dat jo och nach virun der sougenannter Flüchtlingskris déposéiert hunn, virdrun.

Et mierkt ee ganz genau, datt et hei u sech net ëm de Fong vun der Saach geet an datt och den Interessi net do ass, fir Fraen ze beschützen. Ech géif souwiso och nach d'CSV beroden, de Communiqué vum Cid-Femmes - also méi feministesch geet et jo net, wéi de Cid-Femmes hei zu Lëtzebuerg - ze liesen, iwwerhaapt, fir iwwert de Fong ze schwätzen.

Ech mengen, et geet hei wierklech nëmmen drëms, fir taktesch virzegoen, wéi den Här Bodry dat ganz léif ausgedréckt huet vis-à-vis vun der CSV. Et ass en Trauerspill. Ech weess net, ob dat würdeg ass vun dëser Chamber. Ech hätt mer eppes anescht erlieft (veuillez lire: gewünscht) an ech weess net, ob mer e gutt Bild ofginn dobaussen, wann eng Surechère op ganz sensible Froe gemaach gëtt vusäite vun enger klenger Partei, wou een dat gewinnt ass, anersäits leider vun enger gréisserer potenzieller Regierungspartei.

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.** - Den Här Wiseler huet d'Wuert gefrot, fir...

► **M. Claude Wiseler (CSV).** - Ech hunn dat elo... Ech wëll awer heirobber reagéieren, well hei...

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.** - Voilà.

► **M. Claude Wiseler (CSV).** - ...eis eng Moralpriedegt gehale gëtt, mat där ech iwwerhaapt net kann d'accord sinn. Wann ech... Ech versti ganz gutt, datt déi Proposition-de-loien, datt déi Diskussioun hei d'Majoritéit embétéiert an datt Der hei wierklech gestéiert sidd.

(Brouhaha)

Mir hunn eis hei ëm d'Suerge vun de Leit bekëmmert a mir hunn d'Echoen dobausse kritt.

(Brouhaha général)

A mir hunn eis souguer esou drëm bekëmmert, datt Dir obligéiert waart, nozezéien an datt Dir obligéiert waart, dohinner ze goen, och e Projet an eng Proposition op den Dësch ze leeën, wat Der gradesou gutt hätt kënne virdru maachen. Dir waart elo obligéiert, fir et ze maachen. Dir hutt e Projet op den Dësch geluecht, deen awer d'Strooss net hält an deen op Gemengenniveau do d'Responsabilitéit wëllt remplacéieren.

Souwuel de Syvicol wéi den FGFC si géint lech.

(Interruption)

Dat ass dat am Fong, wat ech hei feststellen.

Dir sidd embétéiert mat enger Proposition. Dir probéiert Ausrieden ze fannen an Dir fannt se net.

(Brouhaha)

An da soen ech, wa mer dee Prinzip do huelen, da war et och esou, datt, wann eng Proposition de loi bis déposéiert war, dann dierft d'Regierung och kee Projet de loi méi déposéieren, well mer an darselwechter Logik hei wären, wéi Dir waart.

(Interruptions)

An da wëll ech awer zum Schluss soen: Dir kënnt elo iwwert dat Reglement schwätzen esou vill Der wëllt, mä et sinn awer net hei Reglementer, déi déi Basisverfassungsrechter vun Deputéierte wäerten a Fro stellen. An dat hu mer hei, dat hale mer an, dat exercéiere mer, esou wéi mer et verfassungsméisseg hunn an esou wéi mer et richtig empfangen.

► **Plusieurs voix.** - Très bien!

(Interruption)

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.** - Merci. Domat si mer an dëser Diskussioun zu Enn komm an et geet drëm, fir ofzestëmme respektiv fir ze äntwerten, ob d'Chamber d'accord ass, fir déi zwou Proposition-de-loien unzehuelen an op de Wee ze schécken. Ass dat de Fall?

(Assentiment)

Da soen ech lech Merci.

4. Changement de composition d'une commission parlementaire

Da wollt ech lech just nach informéieren, dass d'Zusammensetzung vun de parlamentaresche Kommissiounen liicht ännert.

D'Fraktioun vun deene Grénge huet duerch hire Brëf vum 20. November proposéiert, dass an der Kommissioun vun der Education nationale an esou weider den Här Gérard Anzia de Volet „Formation professionnelle“ vum Här Claude Adam iwwerhëlt.

Ass d'Chamber do dermat d'accord?

(Assentiment)

Merci.

5. Octroi d'un titre honorifique à un ancien fonctionnaire de l'Administration parlementaire

Nächsten Informationspunkt: Opgrond vun enger Décisioun vum Bureau vun der Chamber an nom Artikel 42 vum Beamtestatut vun der Chamber gëtt der Madamm Arlette Frascht, Inspecteur principal premier en rang, déi dëst Joer d'Administration parlementaire pensionshalber verléisst, den Éierentitel vun hirer Fonction zouerkannt.

6. Ordre du jour

Den Ordre du jour vun haut brauch ech lech net ze widderhuelen, deen ass de Fraktiounen zougestallt ginn.

Ass d'Chamber mam Ordre du jour, wéi e fir haut proposéiert ginn ass, d'accord?

(Assentiment)

Merci. Dann hunn ech d'Wuertmeldung vum Här Kartheiser fir den Dépôt vun enger Motion.

7. Dépôt d'une motion par M. Fernand Kartheiser

► **M. Fernand Kartheiser (ADR).** - Villmools Merci, Här President. Wéi mer d'lescht Woch hei geschwat haten iwwert déi international Schoul zu Déifferdeng, hat ech hei d'Éier, am Numm vun der ADR eng kuerz Interventioun ze maachen, andeem ech zwou Saache gesot hunn. Dat Éischt, dat war, datt d'Prioritéit vun der ADR u sech d'Stärkung vun der Lëtzebuerger Sprooch hei am Land gewiescht war, virun allem an eise Schoulssystem.

An dat Zweet ass, wann een d'Analys mécht vun deene Schoulen, vun deene Sproochen, pardon, déi an eise Schoulen ënnerriicht ginn, datt all grouss europäesch Sproochen am Abléck ënnerriicht ginn, elo zu Déifferdeng wäert och Portugisesch e reguläert Schoulfach ginn, an et ass eis opgefall, datt déi gréisst europäesch Sprooch, Russesch, an eise Schoulssystem net vertrueden ass.

Dofir wéilt ech hei am Numm vun der ADR eng Motioun hannerleeën, fir d'Regierung ze invitéieren, d'Aféierung vum Russesch gläichberechtigt mat Italienesch oder Spuenesch an eise Schoulssystem ze kucken an ausserdeem och fakultativ Coursé vun der russescher Sprooch an eise Schoulssystem ze favoriséieren.

Ech soen lech villmools Merci.

Motion

La Chambre des Députés,

considérant

- que cinq des plus importantes langues européennes sont régulièrement enseignées dans l'enseignement secondaire luxembourgeois, à savoir le français, l'allemand, l'anglais, l'espagnol et l'italien;

- que de surcroît, la langue portugaise fera partie de l'offre scolaire dans la future Ecole internationale publique à Differdange;

- que la langue russe est la seule des grandes langues européennes à ne pas encore faire partie du curriculum des écoles luxembourgeoises;

- que la langue russe est parlée actuellement par 275 millions de personnes dans le monde entier et est par ce fait la septième langue la plus parlée;

- que la langue russe reste une langue véhiculaire dans de nombreux États membres de l'Union européenne;

- que la langue russe est une des langues officielles des Nations Unies;

- que la langue russe, outre son importance culturelle, joue un rôle éminent dans le monde des sciences et de l'enseignement universitaire;

- que la communauté russophone au Luxembourg ne cesse de croître et compte actuellement déjà près de 5.000 personnes de nationalité diverses;

- que la compréhension du russe facilite l'accès aux autres langues slaves, dont plusieurs sont d'ailleurs fréquemment utilisées au Grand-Duché,
invite le Gouvernement

- à étudier la possibilité d'introduire la langue russe dans l'enseignement secondaire luxembourgeois, au même titre que l'espagnol ou l'italien;

- à encourager l'organisation de cours facultatifs de langue russe dans les écoles luxembourgeoises.

(s.) Fernand Kartheiser.

► **Une voix.** - Très bien!

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.** - Merci dem Här Kartheiser. An d'Motioun geet direkt weider.

Da komme mer zu eise éischte Punkt vum Ordre du jour. Ech géif d'Regierung bieten, Plaz ze huelen. Éischte Punkt vum Ordre du jour, dat ass eng Froestonn un d'Regierung. Dir kennt d'Prozedur. Den Här Claude Wiseler freet d'Wuert.

8. Heure de questions au Gouvernement

► **M. Claude Wiseler (CSV).** - Här President, ech wollt just soen, datt bei der Fro 7 vum Här Mertens iwwert d'Piste cyclable zwëscht Elwen a Clief de 26. November schonn eng äänlech Fro gestallt ginn ass vun dem Här...

► **Plusieurs voix.** - Aah!